

На основу члана 29. став 1. Закона о средствима за заштиту биља („Службени гласник РС”, број 41/09),

Министар пољопривреде и заштите животне средине доноси

ПРАВИЛНИК
О УТВРЂИВАЊУ ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА ПОСТРЕГИСТРАЦИОНЕ
КОНТРОЛЕ СРЕДСТАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА ЗА 2014. ГОДИНУ
- Објављен у „Службеном гласнику РС”, број 58/14 од 3. јуна 2014. године -

Члан 1.

Овим правилником утврђује се Годишњи програм пострегистрационе контроле за 2014. годину (у даљем тексту: Годишњи програм), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Годишњим програмом обезбеђује се контрола регистрованих средстава за заштиту биља испитивањем узорака хране биљног и животињског порекла на присуство и ниво остатака средстава за заштиту биља.

Члан 2.

Годишњи програм садржи: план узимања узорака, врсту и број узорака, начин узимања и испитивања узорака, објекте из којих се узима узорак, динамику узимања узорака (у даљем тексту: План узорковања и испитивања), као и мере које се предузимају када се утврди да су остаци средстава за заштиту биља већи од прописаних максимално дозвољених количина (у даљем тексту: предузимање мера).

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

МИНИСТАР

Број: 110-00-19/2014-09
У Београду, 28. маја 2014. године

проф. др Снежана Богосављевић-Бошковић

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ ПОСТРЕГИСТРАЦИОНЕ КОНТРОЛЕ ЗА 2014. ГОДИНУ¹

1. Циљ спровођења Годишњег програма

Годишњи програм спроводи се у циљу:

1) праћења стања (мониторинга) у области остатака средстава за заштиту биља у храни у смислу присуства и нивоа остатака средстава за заштиту биља у храни биљног и животињског порекла у Републици Србији;

2) упознавање произвођача, дистрибутера, увозника и потрошача о утврђеним неправилностима;

3) искључивање из промета у Републици Србији хране биљног и животињског порекла која не испуњава услове максимално прописаних количина остатака средстава за заштиту биља у храни.

У циљу контроле спровођења Годишњег програма, сачињава се Годишњи извештај о испитивању остатака средстава за заштиту биља (у даљем тексту: Годишњи извештај), најкасније до 31. маја 2015. године, који садржи:

1) анализе резултата контроле;

2) могуће разлоге прекорачења утврђених максимално прописаних количина остатака средстава за заштиту биља у храни, са одговарајућим примедбама које се односе на могућности управљања ризиком;

3) процену изложености потрошача остацима средстава за заштиту биља у Републици Србији;

4) границе детекције (LOD) које су примењене;

5) податке о лабораторијама које су вршиле испитивање узорака;

6) детаље о примени предузетих мера.

Годишњи извештај може да садржи и податке о храни која ће се узорковати и испитивати у наредном периоду у оквиру годишњих програма.

2. План узорковања и испитивања

Узорковање хране, објекти из којих се узимају узорци и динамика узимања узорка

Узораковање хране биљног и животињског порекла врши се у складу са посебним прописом којим се уређују методе узорковања и испитивања хране ради утврђивања остатака средстава за заштиту биља.

Узораковање хране врши надлежна инспекција у складу са овлашћењима утврђеним законом којим се уређује безбедност хране.

Узорковање се врши у објектима за промет хране на велико и мало и код примарних произвођача хране у току 2014. године, у зависности од врсте хране.

¹ Годишњи програм пострегистрационе контроле за 2014. годину делимично је заснован на Имплементационој Уредби Европске комисије (ЕУ), бр. 788/2012. године од 31. августа 2012. године о координисаном вишегодишњем програму контроле Европске уније за 2013, 2014. и 2015. годину да би се обезбедило поштовање максималних нивоа остатака пестицида у и на храни биљног и животињског порекла (*Commission Implementing Regulation (EU) No 788/2012 of 31 August 2012 concerning a coordinated multiannual control programme of the Union for 2013, 2014 and 2015 to ensure compliance with maximum residue levels of pesticides and to assess the consumer exposure to pesticide residues in and on food of plant and animal origin*).

Узимање узорака, врста и број узорака

Храна биљног и животињског порекла, број узорака у зависности од врсте хране и процента хране из домаће производње, односно из увоза, која је обухваћена Годишњим програмом, дата је у Табели 1. – Храна биљног и животињског порекла која се узоркује ради испитивања присуства и нивоа остатака средстава за заштиту биља (у даљем тексту: Табела 1).

Табела 1. – Храна биљног и животињског порекла која се узоркује ради испитивања присуства и нивоа остатака средстава за заштиту биља

Храна	Укупна број узорака по врсти хране	Број узорака и проценат хране из домаће производње	Број узорака и проценат хране из увоза
Јабука	100	70 (70 %)	30 (30 %)
Банана	26	-	26 (100 %)
Малина	100	100 (100 %)	-
Стоно грозђе	24	16 (80 %)	8 (20 %)
Бресква, укључујући нектарине и сличне хибриде	26	13 (50 %)	13 (50 %)
Крушка	30	20 (66 %)	10 (34 %)
Јагода	30	20 (66 %)	10 (34 %)
Шљива - свежа из конвенционалне производње	20	20 (100 %)	-
Шљива - свежа из органске производње	10	10 (100 %)	-
Шљива - сува	20	20 (100 %)	-
Поморанца	20	-	20 (100 %)
Мандарина	20	-	20 (100 %)
Трешња	70	49 (70 %)	21 (30 %)
Плави патлиџан	20	10 (50 %)	10 (50 %)
Карфиол	20	10 (50 %)	10 (50 %)
Краставац	30	20 (66 %)	10 (34 %)
Салата - из конвенционалне производње	40	30 (80 %)	10 (20 %)
Салата - из органске производње	10	10 (100 %)	-
Грашак без махуне - свеж	15	9 (60 %)	6 (40 %)
Грашак без махуне - замрзнут	15	9 (60 %)	6 (40 %)
Пасуљ - из конвенционалне производње	20	10 (50 %)	10 (50 %)
Пасуљ - из органске производње	10	10 (100 %)	-

Слатка паприка	30	15 (50 %)	15 (50 %)
Кромпир	70	56 (80 %)	14 (20 %)
Пиринач	20	-	20 (100 %)
Спанаћ - свеж	15	9 (60 %)	6 (40 %)
Спанаћ - замрзнут	15	9 (60 %)	6 (40 %)
Парадајз - из конвенционалне производње	40	20 (50 %)	20 (50 %)
Парадајз - из органске производње	10	10 (100 %)	-
Брашно - пшенично	20	10 (50 %)	10 (50 %)
Хлеб - бели	10	10 (100 %)	-
Хлеб - специјалне врсте	20	20 (100 %)	-
Сок од поморанџе	15	9 (60 %)	6 (40 %)
Девичанско маслиново уље	15	-	15 (100 %)
Храна за бебе - воћне кашице	25	15 (60 %)	10 (40 %)
Храна за бебе - воћне кашице из органске производње	5	-	5 (100 %)
Храна за бебе - сокови	25	15 (60 %)	10 (40 %)
Храна за бебе - сокови из органске производње	5	-	5 (100 %)
Кравље млеко - сирово	12	12 (100 %)	-
Кравље млеко - у праху	12	-	12 (100 %)
Свињско месо	24	10 (42 %)	14 (58 %)
Месо живине	24	14 (58 %)	10 (42 %)
Јетра - свињска	12	6 (50 %)	6 (50 %)
Јетра - живинска	12	6 (50 %)	6 (50 %)
Јетра - говеђа	12	6 (50 %)	6 (50 %)
Укупан број узорака	1.124	703 (62 %)	421 (38 %)

Испитивање хране

У храни биљног порекла утврђеној у Табели 1. овог правилника врши се испитивање присуства и нивоа активних супстанци средстава за заштиту биља датих у Табели 2. – Активне супстанце чије се присуство и ниво остатака испитује у храни биљног порекла.

Табела 2. – Активне супстанце чије се присуство и ниво остатака испитује у храни биљног порекла

Број	Активна супстанца	Напомена
1	2,4-D	Испитује се у поморанџама и мандаринама.
2	Abamektin	-
3	Acetamiprid	-

4	Aldikarb	Дефиниција остатака: Сума aldikarba, његових сулфоксида и сулфона, изражена као aldikarb.
5	Amitraz	Испитује се у јабукама, крушкама и парадајзу.
6	Azinfos-metil	-
7	Azoksistrobin	-
8	Bifentrin	-
9	Bitertanol	-
10	Boskalid	-
11	Bromidni jon	Испитује се само у салати и парадајзу.
12	Bromopropilate	-
13	Ciflutrin	Дефиниција остатака: Ciflutrin, укључујући и смеше изомера (смеша изомера).
14	Cipermetrin	Дефиниција остатака: Cipermetrin укључујући и смеше изомера (смеша изомера).
15	Ciprokonazol	-
16	Deltametrin (cis-deltametrin)	-
17	Diazinon	-
18	Difenokonazol	-
19	Dimetoat	Дефиниција остатака: Сума dimetoata и ometoata изражена као dimetoat.
20	Ditiokarbamati	Не испитује се у соку од поморанце и девичанском маслиновом уљу.
21	Endosulfan	Дефиниција остатака: Сума α - и β - изомера и endosulfan-sulfata изражена као endosulfan.
22	Epoksiconazole	-
23	Fenarimol	Не испитује се у хлебу.
24	Fenitrothion	-
25	Fenpropatrin	-
26	Fenvalerat/Esfenvalerate(suma)	Дефиниција остатака: Сума RS/SR и RR/SS изомера. Супстанца код које је остатке тешко дефинисати. Лабораторија ради испитивање у складу са пуном дефиницијом остатка у складу са могућностима и капацитетима и извештава резултат на договореној SSD.
27	Flusilazol	-
28	Folpet	Специфична дефиниција суме kaptana и folpeta примењује се на јабучасто воће, јагоде, пасуљ и парадајз. За осталу храну дефиниција остатака укључује само folpet.
29	Fozalon	Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.
30	Glifosat	Испитује се само у брашну.
31	Heksakonazol	-
32	Hlorotalonil	-
33	Hlorpiriphos	-
34	Imidaklopid	-

35	Kaptan	Специфична дефиниција суме kaptana и folpeta примењује се на јабучасто воће, јагоде, пасуљ и парадајз. За осталу храну дефиниција остатака укључује само kaptan. Kaptan и folpet се саопштавају и појединачно и као сума.
36	Karbaril	-
37	Karbendazim	Дефиниција остатака: Сума benomila и karbendazima изражена као karbendazim.
38	Karbofuran	Дефиниција остатака: Сума karbofurana и 3-hidroksikarbofuran изражена као karbofuran.
39	Karbosulfan	Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.
40	Klofentezin	Не испитује се у брашну и хлебу.
41	Kresoksim-metil	-
42	Lambda-cihalotrin	-
43	Malation	Дефиниција остатака: Сума malationa и malaoksona изражена као malation.
44	Metalaksil	Дефиниција остатака: Metalaksil укључујући смешу изомета, као и metalaksil -M (suma isomer).
45	Metkonazol	-
46	Metidation	-
47	Metiokarb	Дефиниција остатака: Сума metiokarba и metiokarb-sulfoksida и sulfona, изражена као metikkarb.
48	Metomil	Дефиниција остатака: Metomil и tiodikarb (сума metomila и tiodikarba изражена као metomil).
49	Miclobutanil	-
50	Paration-metil	Дефиниција остатака: Сума paration-metila и paraokson-metila изражена као paration-metil. Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.
51	Penkonazol	-
52	Pirimikarb	Дефиниција остатака: Сума pirimikarba и desmetilpirimikarba изражена као pirimikarb.
53	Pirimiphos-metil	Супстанца код које је остатке тешко дефинисати. Лабораторија ради испитивање у складу са пуном дефиницијом остатка у складу са могућностима и капацитетима и извештава резултат на договореној SSD.
54	Prohloraz	Дефиниција остатака: Сума prohloraza и његових метаболита који садрже 2,4,6-tri-hlorfenol, изражена као prohloraz.
55	Prosimidon	-
56	Propikonazole	-
57	Propoksur	Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.

58	Propizamide	-
59	Tebukonazole	-
60	Tiametoksam	Дефиниција остатака: Сума tiametoksama и klotianidina, изражена као tiametoksam.
61	Triadimefon и Triadimenol	Дефиниција остатака: Сума triadimefona и triadimenola.
62	Vinklozolin	Не испитује се у хлебу. Дефиниција остатака: Сума vinklozolina и његових метаболита који садрже 3,5-di-hloranilin, изражена као vinklozolin. Супстанца код које је остатке тешко дефинисати. Лабораторија ради испитивање у складу са пуном дефиницијом остатка у складу са могућностима и капацитетима и извештава резултат на договореној SSD.

У храни животињског порекла утврђеној у Табели 1. овог правилника врши се испитивање присуства и нивоа активних супстанци средстава за заштиту биља датих у Табели 3. – Активне супстанце чије се присуство и ниво остатака испитује у храни животињског порекла.

Табела 3. – Активне супстанце чије се присуство и ниво остатака испитује у храни животињског порекла

Број	Активна супстанца	Напомена
1	Aldrin i dieldrin	Дефиниција остатака: Комбинација aldrina и dieldrina, изражена као dieldrin. Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.
2	Cipermetrin	-
3	DDT	-
4	Deltametrin	Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.
5	Diazinon	-
6	Endosulfan	Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.
7	Endrin	-
8	Fention	Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.
9	Fenvalerat/Esfenvalerat	Супстанца код које је остатке тешко дефинисати. Лабораторија ради испитивање у складу са пуном дефиницијом остатка у складу са могућностима и капацитетима и извештава резултат на договореној SSD.
10	Heptahlor	Дефиниција остатака: Сума heptahlora и heptahlor epoksida, изражена као heptahlor.
11	Heksahlorobenzen	-

12	Heksahlorcikloheksan (HCH), alfa-izomer	-
13	Heksahlorcikloheksan (HCH), beta-izomer	-
14	Heksahlorcikloheksan (HCH), gama izomer (Lindan)	-
15	Hlordan	Дефиниција остатака: Сума cis- и trans-izomera и oksihlordana, изражена као hlordan. Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.
16	Hlorpirifos	-
17	Karbendazim tiofanat-metil	Дефиниција остатака: karbendazim tiofanat-metil karbendazim.
18	Metidation	Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.
19	Paration	Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.
20	Permetrin	Дефиниција остатака: Сума cis- и trans-permetrina.
21	Pirimifof metil	-
22	Pirazofos	Лабораторије које немају валидован метод за испитивање остатака ове активне супстанце за 2014. годину неће се тражити валидација методе.

Лабораторијско испитивање хране ради утврђивања присуства и новог остатака средстава за заштиту биља врше лабораторије које су на основу спроведеног конкурса, у складу са законом којим се уређује безбедност хране, закључиле уговор са Министарством пољопривреде и заштите животне средине, и то:

1) СП Лабораторија, Бечеј - за храну биљног порекла, односно свеже воће и поврће, брашно и хлеб;

2) Институт за хемију и технологију меса, Београд - за храну животињског порекла;

3) Градски завод за заштиту здравља, Београд - за храну за бебе, сок од поморанџе и девичанско маслиново уље.

3. Предузимање мера

Када се испитивањем узорак утврди да ниво остатака средстава за заштиту биља није у складу са максимално прописаним количинама остатака средстава за заштиту биља у храни, предузимају се мере у складу са законом којим се уређују средства за заштиту биља и законом којим се уређује безбедност хране.

